

20.03.2020

obowiązuje od

Nadzwyczajne przepisy ustawowe dla wymiaru sprawiedliwości

Celem działań resortu sprawiedliwości jest zapewnienie funkcjonowania sądów powszechnych, wojskowych i administracyjnych w szczególnych warunkach związanych z przeciwdziałaniem epidemii. Chodzi między innymi o zagwarantowanie rozpatrywania w sądach spraw pilnych, wymagających bezwzględnego rozpoznania. Musi być to możliwe również wtedy, gdy sąd w danej miejscowości będzie na pewien okres całkowicie zamknięty, na przykład w przypadku konieczności poddania kwarantannie sędziów, asesorów sądowych lub pracowników sądu.

Wsparcie dla sądów

Ministerstwo Sprawiedliwości zaproponowało rozwiązania polegające na możliwości powierzenia wykonywania niecierpiących zwłoki zadań innemu sądowi. Uproszczone zostało tryb delegowania sędziów do innego sądu. Umożliwi to wsparcie sądów, które pracują w niedostatecznej obsadzie, a rozpoznają sprawy pilne, zarówno własne jak powierzone.

Nowelizacja szczegółowo określa rodzaj spraw, które uznaje się za pilne. Są to m.in. sprawy dotyczące nieletnich, przemocy w rodzinie czy o tymczasowe aresztowanie.

Wstrzymane terminy

Projekt zakłada również uregulowanie biegu terminów procesowych i materialnoprawnych oraz kształt niektórych stosunków prawnych w okresie zagrożenia epidemicznego. Przewiduje wstrzymanie nierozpoczętego i zawieszenie rozpoczętego biegu:

- terminów przewidzianych przepisami prawa cywilnego, od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem;
- terminów przedawnienia karalności czynu oraz przedawnienia wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia;
- terminów procesowych i sądowych w postępowaniach sądowych, w tym sądownoadministracyjnych, postępowaniach egzekucyjnych, karnych, karno-skarbowych, w sprawach o wykroczenia, administracyjnych, egzekucyjnych w administracji, a także terminów w innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy.

Nabór na aplikację sędziowską

Stworzona została podstawa prawna do wyznaczenia nowego terminu przeprowadzenia konkursu służącego dokonaniu naboru na aplikację uzupełniającą sędziowską, jeśli nie będzie możliwe jego przeprowadzenie w pierwotnie wyznaczonym terminie 2 kwietnia 2020 r. Przewidziano przy tym, że jeżeli przeprowadzenie konkursu okaże się niemożliwe do 15 lipca 2020 r., będzie to równoznaczne z odwołaniem naboru na aplikację uzupełniającą sędziowską, który w 2020 r. nie zostanie w ogóle przeprowadzony. W takim przypadku kandydatom zostaną zwrócone opłaty uiszczone za udział w konkursie.

Dodatkowe urlopy naukowe

Zaproponowany został również przepis mający na celu przyznanie dodatkowych uprawnień urlopowych pracownikom, którzy przygotowują się do egzaminów adwokackiego i radcowskiego. Początkowo były one wyznaczone na 24-27 marca 2020 r., ale zostały odwołane z uwagi na stan zagrożenia epidemicznego.

Pomoc dla spółdzielców, członków wspólnot mieszkaniowych i spółek prawa handlowego

Kolejne zmiany mają na celu umożliwienie działania organom spółdzielni, w tym mieszkaniowych, oraz wspólnot mieszkaniowych i spółek prawa handlowego, których członkowie mogą być poddani kwarantannie.

Wprowadzają one możliwość głosowania na piśmie lub za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość.

Więcej kar w dozorze elektronicznym

Projekt przewiduje także zmiany w Kodeksie karnym wykonawczym, które znacznie rozszerzają dotychczasowe zastosowanie Systemu Dozoru Elektronicznego (SDE). Proponuje się podwyższenie górnej granicy orzeczonych kar lub sumy kar pozbawienia wolności, warunkującej możliwość odbycia kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, do 18 miesięcy. Obecnie SDE stosowany jest do kar w wymiarze do jednego roku pozbawienia wolności.

Opracowane w Ministerstwie Sprawiedliwości przepisy znajdują się w specjalnej ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Projekt wraz z uzasadnieniem został przekazany do Ministerstwa Rozwoju, które koordynuje wszystkie prace związane z nowelizacją tej ustawy.

Biuro Komunikacji i Promocji
Ministerstwo Sprawiedliwości

źródło: <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/nadzwyczajne-przepisy-ustawowe-dla-wymiaru-sprawiedliwosci>